

— **Hösteting** med Pojo, Tenala och Bromarf socknars samt Ekenäs landsförsamlings tingslag vidtog härstädes i går.

— **Amerikanskt hvetemjöl** inväntas dessa dagar äfven hit, via London, för handl. K. F. Pousars räkning.

— **Vid rådstufvurättens** sammanträde i går dömdes en här hemmahörande yngling att för knifhuggning under marknadeu hållas tre månader i fängelse, i skadestånd betala 100 mk; samt ersätta särskilda vittnen 16 mk. 70p.

— **Export af finska hästar till Frankrike.** Löjtnanten vid kavalleriet Henry Tollin från Paris har genom veterinären Oskar Lindström beställt 5 ston och en hingst af äkta finsk ras för att såsom afvelsdjur användas vid löjtnant Tollins privata stuteri i Paris. Hästarne, som uppköpts från olika orter i Finland, afsändes i lördags med ångbåten Sirius direkt till Havre. En vacker anblick var att se de präktiga djuren då de på morgonen leddes genom staden ut till Sörnäs, därifrån de skulle utskeppas för att i utlandet göra den finska hästrasen heser. En veterinärfältskär åtföljde hästarne till Havre. — N, Pr.

— **Dresserade vargar** förevisas dagligen å Kreutzbergs museum å planen vid Broholmen. Djurtämjerskan fru Kreutzberg går in i den tränga buren och låter vargarne utföra allehanda konster såsom att springa genom brinnande tunnband, aflossa revolverskott, springa med ridpiskan i gapet m. m. Ett hufvudnummer är, då fru K. sticker sin hand och sitt hufvud i varggapet.

Sitt herravälde öfver djuren säger fru K. sig ha vunnit genom att noga studera de olika naturerna hos djuren. Några af vargarna, såsom gamle „Olof“ — vargarne ha alla sina skilda namn — äro ganska tillgifna. men öfver hufvud synas vargarne icke kunna göra särdeles tama. Då de icke sofva, springa de i ständigt kretslopp i buren, kastande falska sidoblickar på åskådarne. Flere gånger har äfven fru K. blifvit biten af någon af vargarne i ben och armar, hvarvid de öfriga djuren stått orörliga, tydligen i förbådan att äfven få kasta sig öfver offret eller den bitande vargen, i händelse denne blefve nedskjuten. Antalet af vargarne, som äro hemma från Amerika, utgör 7. — Hbl.

— **„Först var det si — sen var det så“.** Då kyrkoherden Johannes Bäck för någon tid sedan publicerade en öppen förklaring rörande sin ståndpunkt i fråga om språkstriderna hos oss och de politiska partierna samt det gammal-finska programmet af år 1891, och på det hänsynslösaste angreps af pastor Bergroth i Wartija, uppträdde pastor Hildén i samma tidskrift till försvar för sin sålunda förorättade ämbetsbroder Bäck. Med anledning häraf utspann sig en lång polemik mellan herrar Bergroth och Hildén, gående mycket ut på ärerörighe-

ter. Polemiken afslutades så med en aftonbön af pastor Hildén, som i följd af en „bedröfvad“ själs klagan öfver det presterliga grälet offentlig i Hufvudstadsbladet medgaf sig haft orätt uti att angripa eller att träda i polemik med en ämbetsbroder. Hade Guds rike däraf tagit skada, så vore hr Hildén tröstlös och skulle helst sett det gjorda ogjordt.

Emellertid finner hr Hildén numera lämpligt i Uusi Suometar själf angripa hr Bäck på ett sätt som illa sammangår med det tidigare passerade. Bland annat säger hr Hildén följande:

„— — — Att kyrkoherden Bäck offentliggjorde sitt program och att han fasthåller vid detsamma och försöker följa det, må vara hans egen sak; men att han deri inblandade andra den evangeliska riktnings män, var enligt min åsikt falskt & obetänksamt. Märkas bör att den evangeliska riktningen såsom sådan aldrig velat uppträda såsom något slags politiskt parti och ej heller nu vill det: den evangeliska riktningen vill ej slå sig på kyrkopolitik, då den fruktar följderna deraf. Den evangeliska riktningen har velat och vill, hoppas jag, fortsättningsvis utgöra en religiös rörelse, hvars ändamål är att, såsom hittills, uppväcka bland folket ett intensivare religiöst lif. — — — Flere af riktningsens män gilla icke, åtminstone så vidt jag känner, kyrkoherden B:s program. Om det är afsikten att göra detta program till den evangeliska riktnings politiska program, och därigenom göra denna riktning misstänkt i folkets ögon, får jag åtminstone för egen del, inlägga en bestämd protest däremot.“

Telegram

till Vestra Nyland.

TOULON den 16 Okt. Carnot kommer den 26 Okt. hit att besvara Avelans besök i Paris. I marinprefekturen ägde dinér rum i går afton, dervid amiral Vignes vördnadsfullt tackade Rysslands kejsare, därför att Hans Majestät sändt eskadern till Toulon; skålar utbragtes för Kejsaren och kejsarinnan af Ryssland. Vidare föreslog Vignes en skål för ryska flottan jemte armén, hvilka förbrödrats med franska flottan och armén, sägande „vi bilda tillsammans ett mäktigt förbund och kunna lungt och förtröstansfullt emotse en lycklig, fredlig framtid“. Före dinéren hade de ryska officerarne öfvervarat galaföreställningen på teatern. De ryska matroser som tillåtos gå i land förbrödrade sig med fransmännen och erhöilo talrika gåfvor.

TOULON den 16 Okt. Avellan med 50 ryska sjöofficerare afreste i dag kl. 5 e. m. i tvenne extra tåg till Paris; inträffar der i morgon f. m. kl. 9.

PARIS den 16 Okt. Kompositören Gounod har aflidit i slag.

Rusalka.

(Ur N. Pr.)

Enligt telegram från polismästaren i Riga till hamnchefen å Sveaborg öfverste Wischnjakoff har redaktionen för en i Riga utkommande tidning mottagit ett bref, hvori den anonyme författaren anhåller om, det man ej må tillskrifva det i den uppfiskade flaskan funna brefvet någon betydelse. Han säger sig af oförstånd och obetänksamhet hafva förledts till detta opassande skämt, men nu kommit till besinning och ångrat sig, sedan han sett hvilka följder detsamma haft med sig.

I går morse anlände med natttåget från Petersburg den kommission, som under kontreamiral Gessens (Hessen?) ordförandeskap har sig anförtrodt att bedriva undersökningarna om Rusalkas försvinnande.

Dykare utsändes i går med befallning att undersöka alla grund, framför alt Blindtokan, där man anser det vara möjligt att Rusalka stött på. Om den samma verkligen först kommit på grund och sedan sjunkit, hvilket befälet i Kronstadt i det längsta vill antaga, då anser man att Rusalka dock bör hafva lämnat något spår efter sig på grundet. Det är detta som man hoppas finna med dykarenes hjälp, hvilka anländt hit från Kronstadt, och hvilka här fungera som instruktörer vid undervisningen i sitt svåra yrke. De åtaga sig att stiga ned ända till 16 saschens djup — men ej mera. Om således Rusalka, såsom man antager, sjunkit på ett djup af 30 sach. eller därutöfver, finnes tydligen inga utsikter att hitta fartyget.

Brefkort från Ingå.

Ingå den 10 Okt. 1893.

Vid kommunalstämmen i Ingå den 25 sistviken Sept. antogs enhälligt medicinelicentiaten Karl Samuel Chydenius till kommunalläkare i Ingå och Degerby kommuner. Doktor Chydenius kommer troligen att flytta till Ingå, i och för tjenstens emottagande, redan i början af November; såvida medicinalstyrelsens förordnande intill dess kan erhållas hvilket dock icke torde vara så omöjligt i synnerhet som nämnda styrelse troligen nu önskar att så många kommuner som möjligt måtte blifva i tillfälle att få råd och upplysningar mot den hotande koleran.

Emedan den tid för hvilken hälften af kommunalnämndens ledamöter samt så väl ordförande som vice ordförande i stämman & nämnden valts, med detta års slut tilländagår, anställdes vid kommunalstämmen den 8 dennes val för återbesättande af ifrågakvarande befattningar och återvaldes, på den tre års period som börjar den 1 Januari 1894, landt-

hushållaren J. S. Heinström till ordförande och orgelnisten F. Mårtensson till vice ordförande i stämman och sjökaptenen V. M. Qvarnström till ordförande samt tandläkaren P. V. Stenvall till vice ordförande i nämnden. Till kommunalnämndens ledamöter invaldes hemmansegaren V. Karell från Gråmarböle, landthushållaren K. E. Damén från Ingarskila, landtbonden Ekberg från Herfdahl och rusthållaren Johan Breddenberg från Svartbäck.

De goda utsikter man under sommaren hyste angående årets skörd ha icke slagit fel.

Rågskörden är något öfver medelmåttan. Afkastningen af hafren, som dock till största delen är otröskad torde blifva god. Potatisskörden har utfallit ovanligt god isynnerhet i närheten af saltsjön och insjöar. Såsom exempel derpå kan anföras att å Prestgården och Westerhalla gård gifvits flere fall då personer der skördat 22 å 23 ja ända till 24 fjärdingar efter 1 fjärdings utsäde å vanlig åker. Naturligtvis har dock små potäter användts till utsäde för att denna afkastning kunnat erhållas efter en fjärding. Höafkastningen är väl något mindre än under fjolåret men dock icke dålig.

S. H.

Tillvaratag löpmagar.

(Medd. af E. N.-d.)

Biläggande några exemplar af ett upprop, utfärdadt af Ekenäs tekniska fabriks till kreaturs egare i landet, att till fabriken försälja löpmagar af spädkalvar för beredande af ostlöpe, har landbruksstyrelsen genom cirkulär anhållit att så fåta bestyrrelsens för finfä hushållningsfällskapet uppmärksamhet på witten af att vårt uppblomstrande mejeriväsende kommer i tillfälle att så vidt möjligt begagna sig af inhemfä utensilier, hvarför egare af såväl större som mindre ladugårdar borde uppmanas att wid slag af kalvar tillvarataga löpmagen. Landbruksstyrelsen framhåller tillfä att man icke borde låta ens de sfbart mindre värdefulla produkterna af landbruket gå förlorade.

Förenämnda upprop är af följande lydelse: „Sedan kalwen slagats, fränstäljes löpmagen, hvilken lätt igenkännes från de öfriga magarne genom sin aflånga form och snedt långsgående strimmar. — Sedan alla fetthinnor aflägsnats, drages löpmagen warfamt genom handen, så att alla de vätsfor den innehåller präsas ut; watten får ej användas. — Magens mynning fästes tillsammans medels en fin träpinne, som för hvarje stund wrides öfwer löpet en gång, att ej wädet kan tränga ut. Sedan blåses den upp från den undre, mindre öppningen, fastbindes och hänges upp under tafet i ett warmt rum att torfa. — Förr än den riktigt torfat, utdrages träpinne, mynningen öppnas att luften kommer ut och magen tarfas fullständig. — Förvaras å torr plats. — Sålunda konserverade löpmagar upplöpas af Ekenäs Tekn. Kem. Laboratorium“. — A. T.